

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 442/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom, Vajanského 10, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 4T/4/2022 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 4T/4/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava **prikazuje** v konaní sp. zn. 4T/4/2022 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **2 000 eur**, ktoré je Okresný súd Trnava **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trnava **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) s tým, že mu bude priznané finančné zadostučinenie 5 000 eur.

2. Prokurátor podal v júli 2019 proti sťažovateľovi a ďalšiemu obžalovanému obžalobu pre 14 skutkov podvodu a jeden skutok marenia výkonu úradného rozhodnutia. Okresný súd uznesením z februára 2022 vec sťažovateľa vylúčil na samostatné konanie. Od septembra 2021 do novembra 2022 sa sťažovateľ pre pracovnú neschopnosť nemohol zúčastňovať hlavného pojednávania. Sťažovateľ v roku 2025 podal sťažnosť podľa § 55 Trestného poriadku, ktorú krajský súd uznesením z 15. apríla 2025 zamietol ako nedôvodnú, keďže okresný súd ešte pred jej podaním v januári 2025 nariadil termín hlavného pojednávania na 28. apríl 2025, ktorý bol na žiadosť obhajcu sťažovateľa zmenený na 14. máj 2025.

3. Sťažovateľ namieta, že v jeho veci nie je ani po šiestich rokoch od podania obžaloby rozhodnuté. Zdôrazňuje, že vec nie je zložitá, keďže v konaní vyhlásil, že je vinný, no v časti rozhodnej pre uloženie trestu sa neuskutočnilo žiadne dokazovanie.

4. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti, ktorá mu bola doručená 20. augusta 2025, v stanovnej 14-dňovej lehote, ktorá uplynula 3. septembra 2025, nevyjadril a ani nepredložil vyžiadaný spis.

II.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Nemožno pochybovať o tom, že vec sťažovateľa sa v dôsledku množstva skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba, vyznačuje právnou náročnosťou, pre ktorú ju možno považovať za zložitejšiu. K predĺženiu konania prispela sťažovateľova vyše ročná pracovná neschopnosť, pre ktorú sa nemohol zúčastňovať hlavného pojednávania. Tieto faktory však nie sú spôsobilé vyvrátiť záver, že doterajšia dĺžka konania sama osebe odôvodňuje vyslovenie porušenia ústavných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súd v trestnom konaní musí zabezpečiť taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán. Právna neistota sťažovateľa však v dôsledku podania obžaloby v roku 2019 trvá šesť rokov, pričom v časti rozhodnej pre uloženie trestu sa neuskutočnilo doteraz žiadne dokazovanie. Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené a okresnému súdu prikázané, aby konal bez zbytočných prietáhov.

7. K sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba poznamenať, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy, ako aj celková doterajšia dĺžka súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmet konania) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (III. ÚS 141/2024). Tak tomu v prípade sťažovateľa vzhľadom na dĺžku namietaného

konania šesť rokov nebolo. Preto ústavnej sťažnosti v časti porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nebolo vyhovené.

8. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak to je aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu a význam sporu pre sťažovateľa mu bolo podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadostučinenie 2 000 eur s tým, že vo zvyšku jeho návrhu nebolo vyhovené.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, sťažnosť – 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu